

„Pojdi, Štefka, zatisni oči in zaspi v sladkem miru. Zakaj nič več ni skrbi in nič več bridkosti! Misli, da je bilo in da ničesar ni več; misli, da se ti je sanjalo o grozi in žalosti — pa si odprla oči in svetel dan se ti je zasmejal v obraz!“

Težki koraki so drsali po veži, kakor da se je bližal v copatih debel človek. Čemerna hišnica je odklenila vrata; svečo je imela v roki, pozdravila je zlovoljno.

„Zdaj pojdi!“ je rekla Štefka.

Damjan ji je pogledal od blizu v obraz, v oči, in je videl do srca. Stopil je za njo v vežo, vrata so se zaklenila za njima.

„Dokler tako gledajo tvoje oči in dokler je tak tvoj obraz, te same ne pustim!“

Šel je z njo po stopnjicah, stopil je z njo v izbo.

Stopil je v izbo, stal je pred durmi osupel in osramočen, niti ni videl njenih presečih, vse plahih oči.

Skoro prazna je bila izba; ena sama postelja je stala ob steni, ne mize ni bilo, ne stolov, ne ogledala in ne podob. Na postelji, zakopana v blazine, je ležala mati, drobna in zgrbljena, sam okostnik s topo strmečimi očmi. Na nizki klopici ob vzglavju je sedel oče; zaspane in zalite so bile njegove oči, ustnice so se držale na jok; očitno je bil pijan.

„Pojdi . . . ne zameri . . . roko mi še daj!“ je prosila Štefka.

Hipoma je vstal oče, ves obraz se mu je razjasnil.

„Damjan, moj zet, moj dragi! Saj sem vedel, da prideš, zmerom sem rekel — in glej, prišel si! Ná roko, ná desnico! Pravi tá nespametna Štefka — kaj bi z njo, otrok je pač! — pravi, da te nikoli več ne bo, da te je sram. Kaj, sram? Nesreče sram? Ne bil bi pošten človek in jaz bi ukazal: Damjan, ki nisi pošten človek, otroka mojega se ne dotikaj! Ampak natihem sem vedel, kdo da si! . . . Zakaj mi ne daš roke, ko ti jo ponujam?“

Kakor ukovan je stal Damjan, pogled srep, roke ob životu.

„Kaj ste storili?“ je vprašal. Teman in ukazovalen je bil njegov glas.

Oče se je umaknil za korak; nenadoma je bil ves majhen, plah, in je trepetal.

„Jaz nisem . . . jaz nisem . . . Kaj bi? . . . Božja volja je bila . . . božja roka me je udarila . . . Bog se usmili mojih grehov!“

Mrzle, drobne roke so se božajoč doteknile Damjanovih.

„Usmili se!“

Pogledal je s temnim očesom nanjo, ki je stala majhna in tenka pred njim; pogledal je na očeta, ki je trepetal ves sključen, kakor da bi se bal udarcev.

„Čemu usmiljenje, koga bi se usmilil?“ je izpregovoril Damjan tiho. „Božja stvar je usmiljenje,

BOLNIŠNICA USMILJENIH BRATOV V KANDIJI